

Extra anpassningar: Dokumentera och följ upp

När det finns risk för att en elev inte kommer att nå kunskapskraven eller de kravnivåer som gäller, ska eleven enligt skollagen skyndsamt ges stöd i form av *extra anpassningar*. Detta formulär syftar till att användas både för att dokumentera och följa upp de extra anpassningarna.

För elever i årskurserna 1–5 i grundskolan ska de extra anpassningarna dokumenteras i elevens individuella utvecklingsplan (IUP). Detta gäller även elever i den anpassade grundskolan (särskolan) som inte får betyg. Formuläret/dokumentationen kan läggas som en bilaga till IUP, alternativt i den mall som finns i kommunens skolportal. För elever i övriga årskurser finns inga krav på att lärare ska dokumentera extra anpassningar.

Formuläret är ett extramaterial till *Lärares bok*. Där finns också mer om sammanhanget kring hur formuläret är tänkt att användas.

Formuläret är uppdelat i följande områden:

- Språk
- Aktivering
- Fokus
- Ansträngning
- Emotion
- Minne
- Handling
- Flexibilitet
- Sammanhangsförståelse
- Mentalisering och socialt samspel (sinnesintryck, motorisk förmåga, långsam inlärning, snabb inlärning)

Instruktion

1. Mentor och kollegiehandledare markerar tillsammans de extra anpassningar som eleven behöver med kryss eller genom att ringa in alternativ i formuläret.
2. Sätt upp ett datum för uppföljning av vad som fungerat och vad som behöver arbetas vidare med.

Extra anpassningar: Dokumentera och följ upp

Upprättat av:	Datum:
Elevens namn:	Klass:
Uppföljning:	

Språk

- Bildstöd
- Anpassad information (enkla ord, kortare meningar etc.)
- Anpassad kommunikation med visuella samtalsstöd:
 - Ritprat
 - Skolor
 - Sociala berättelser
 - Annat, skriv nedan
- Extra tydliga eller upprepade instruktioner
- Extra eller repeterade begreppsförklaringar
- Repeterad begreppsgenomgång
- Hjälpa med att förstå texter
- Fonemträning med hjälp av:
 - Handalfabet
 - Praxisalfabet
 - Munfotografier
 - Annat, skriv nedan
- Intensiv avkodningsträning med hjälp av BRAVKOD eller Wendick
- Strukturerade fonologiska övningar och läsövningar i Lexia
- Tillgång till ILT Inläsningstjänst
- Tillgång till talsyntes samt tal-till-text-funktion vid skrivuppgifter
- Ordsamlingar i kategorier att bygga meningar av
- Textstycken att läsa, klippa sönder och pussla ihop
- Tankekartor, börja-meningar, genrestruktur
- Exempeltexter som förlaga till eget skrivande
- Stöd i matematikinläringen
- Tydliga svar på frågor som eleven/eleverna inte kan eller vill ställa
- Visuella analoga skolor (VAS)
- Be-om-hjälpa-kort på bänken
- Slippa krav att tala inför grupp
- Muntliga redovisningar

Annat:

Aktivering

- Stöd att komma igång
- Korta deadlines/delmål
- Färgkodning
- Tidshjälpmedel:
 - Time-timer
 - Timstock
 - Timglas
 - Annat, skriv nedan
- Kolla upp-formulär
- Kalender
- Tidslinjer

Annat:

Fokus

- Placering i klassrummet:
 - I eget hörn
 - Långt fram
 - Långt bak
 - Annat, skriv nedan
- Skärmvägg
- Läslinjal
- Arbetsuppgifter som bryts ner i tydliga steg
- Ljudreducerande hjälpmedel:
 - Silent socks
 - Hörselkåpa
 - Annat, skriv nedan
- Pillsaker
- Bitsaker
- Balans- eller kilkudde
- Kraftiga gummiband mellan stolsben

Annat:

Ansträngning

- Lagom utmanande och intressanta uppgifter
- Skriftliga instruktioner:
 - På tavlan
 - På bänken
 - Annat, skriv nedan
- Att-göra-listor/individuella arbetsscheman
- Hur-göra-listor
- Rött frågekort
- Skriftliga uppgifter
- Enstaka boksidor
- Stöd att fortsätta arbeta
- Självvärtande material
- Roliga extrauppgifter
- Pauser
- Möjlighet att gå ifrån klassrummet

Annat:

Emotion

- Hjälpt med att sätta ord på känslor
- Hjälpt med att prata om känslor med hjälp av dockor/figurer
- Möjlighet att få vara i fred
- Möjlighet att få gå ifrån
- Lugn vrå
- Överenskommelser om visuella signaler eller tecken
- Ritprat
- Möjlighet att få prata och bearbeta svåra situationer

Annat:

Minne

- Egna (individanpassade) instruktioner
- Flippat klassrum
- Färgkodning av ämnen och material
- Att-göra-listor
- Hur-göra-listor
- Visuella stöd:
 - Bilder
 - Tidslinjer
 - Tallinjer
 - Fingrar
 - Annat, skriv nedan
- Filmer som stärker undervisningen
- Historieberättande (storytelling)
- Miniräknare
- Möjlighet att redovisa muntligt

Annat:

Handling

- Tydliga strukturer vid övergångar
- Rött vänta-kort
- Assisterande uppgifter, till exempel sudda på tavlan
- Få stå först i led/kö

Annat:

Flexibilitet

- Förberedelser inför förändringar genom tydliga svar på vad, hur, när etc.
- Säkerställa att eleven känner till dagens schema
- Övergångsaktiviteter
- Tydliga regler för organiserade lekar och aktiviteter
- Ritprat för ökad förståelse av sociala situationer
- Vuxennärvaro
- Sociala berättelser

Annat:

Sammanhangsförståelse

- Rak kommunikation
- Förklarade sammanhang
- Förklaring till underförstådda budskap
- Tidslinje
- Sociala berättelser

Annat:

Mentalisering och socialt samspel

- Tydliga roller vid grupparbete
- Organiserade lekar/aktiviteter på raster och på fritids
- Mindre sammanhang
- Vuxennärvaro
- Sociala berättelser
- Hjälpa med att prata om det som händer
- Hjälpa med konflikthantering/minimedling

Annat:

Sinnesintryck

- Hörselskydd:
 - Hörselkåpor
 - Hörlurar
 - Öronproppar
 - Annat, skriv nedan
- Skärmar
- Keps eller huva
- Bestämda platser
- Lugn plats:
 - I matsal
 - I skolbyggnaden
 - På rast
 - Annat, skriv nedan
- Egen/avskild plats för ombyte
- Orienteringskarta över skolan
- Skyltar som visar vad som finns var
- Förklarande, guidande skyltar och fotografier på dörrar, väggar och i korridorer

Annat:

Motorisk förmåga

- Särskilda pennor eller papper
- Sitthjälpmedel
- Möjlighet att skriva med digitala verktyg istället för med penna och papper
- Hjälpmedel i matsalen
- Möjlighet att slippa balansövningar i idrotten

Annat:

Långsam inläring

- Information kompletterad med bildstöd
- Anpassad information (enklare ord, kortare meningar etc.)
- Anpassad kommunikation med visuella samtalsstöd:
 - Ritprat
 - Skalor
 - Sociala berättelser
 - Annat, skriv nedan
- Extra tydliga instruktioner
- Extra tydliga frågor
- Extra begreppsgenomgång
- Hjälpa att förstå texter
- Extra lästräning
- Extra matematikträning
- Tydliga svar på frågor som eleven inte kan/vill ställa
- Visuella analoga skalor (VAS)
- Be-om-hjälpa-kort på bänken
- Slippa tala inför grupp
- Muntlig redovisning

Annat:

Snabb inläring

- Anpassade läromedel och innehåll
- Använda elevens egna intressen
- Acceleration
- Berikning
- Coachning

Annat: